

Komentarji
dala brca sinu. — V Londonu sipljejo besede

Austrija je zadnje dni poka-
da ne ljubi svojega "slav-
sina Adolfa. Pred več
v Nemčiji pisali, da je
slovenskega pokoljenja,
slovenski listi v starem
so hitro pobili to trditev.
so poročali, da se v
pretaka judovska kri.
to je ostalo brez pomena.

ki pa je, da je bil diktator
rojen v Avstriji — in
ga je tudi mati Avstrija
Ne mara ga. Ne ma-
nj njegovih agitatorjev, ni-
kovega vse odraščajočega
ma. Avstrija je izgnala
Hitlerjeve agente, njegove
pristaše je zaprla in do-
stria njegovo organizaci-
svojih mejah.

ume se, da je Adolf gren-
resenen. Ko so ga v Nem-
sprejeli za glavarja odreše-
in ga končno dvignili na
torsi tron, je Adolf Hitler
skoval, da bo Avstrija prva,
na pade pod noge; njegova
ma domovina Avstrija se
stavno vstuli v žep in po-
brez vsakih ceremonij pri-
n njegove vsenemške dik-
Zdaj pa takšno razoča-

Avstrija, čeprav ima nazad-
to (klerikalno) vladno, je
edini nemški otok, kjer je
kak politične svobode. Pa-
na nevarnost je bila velika,
avstrijska republika se mo-
hvaliti svojim energičnim
listom, ki so čvrsto stali na
in prepričali pravočasno
fašistični puč.

stovna ekonomska depresi-
porodila veliko mizerijo in
njo v mednarodnem gospo-
vu in ta polomija je rodila
narodno ekonomsko konfe-
v Londonu, ki je zdaj v
Kakor poročajo, je to naj-
mednarodna konferenca v
ovini; zastopanih je 66 dr-
168 delegati.

amen te konference je, da
kapitalistični svet iz moč-
svetovne krize in ga po-
na novo in čvrsto podlago.

se to zgodi? Z mirno vest-
ko rečemo, da se to ne bo
lo. Pokazala je to konfe-
sama, ki je prvič brez
nega programa in drugič je
nam, kakršen je, brez vsa-
dobljivih načrtov, ki bi obetali
no radikalno izpremembo v
alističnem sistemu.

koj prvi trije dnevi konfe-
so pokazali, da so tam tri
ne struje, ki se pobijajo
seboj glede "glavnega pro-
a" in "najboljšega zdravi-
proti depresiji. Amerika
va carinsko premirje in od-
ekonomskega nacionaliz-
na Anglijo so vojni dolgovi
ni problem, ki ga je treba
vo rešiti; Francija se stri-
Anglijo, toda Francija
va poleg tega vzpostavitev
valute. Ostale dežele se
kraj okoli teh treh vlesil.

na konferenci je tudi Sovjet-
unija, ki pravi, da je eko-
ski mir najbolj potreben za
avitev svetovnega gospo-
va. Rusija ne sme biti
otirana, temveč mora dobi-
rediti za dolgo dobo, nakar
lahko naročila za milijardo
jev potrebačin iz drugih
Sovjetski delegat je tu-
kel, da dva sistema — ka-
nizem in socializem — lahko
ru eksistira drug poleg
tega.

zadnji trditvi zelo dvomi-
Tak mir je nemogoč! Zato
del ne bo.

'NEW DEAL' POD STREHO NAZNA-NIL ROOSEVELT

Roosevelt podpisal vse sprejete reforme in apeliral na vse razrede, naj ga podpirajo

Washington, D. C. — Predsednik Roosevelt je v petek podpisal zakon za javna dela in kontrolo industrij; dalje je podpisal zakone za reformiranje bank, kontrolo železnic, farmske kredite in razne apropiacije ter davčne določbe, skupaj osem novih zakonov, ki v glavnem predstavljajo njegov obljubljeni "New Deal."

Obenem je Roosevelt objavil apel na vse sloje — delodajalce in delavce, producente in konzumente — naj se združijo in mu pomagajo, da bo izvajanje "New Deal" pod njegovim vodstvom imelo čim več uspeha. Industrijski baroni so pozvani, naj skrajšajo delovnik in najamejo več delavcev za obstoječe delo, katerim naj plačujejo "življenjsko mezo", delavci pa so pozvani, naj opuste strankarstvo in neslogo ter v "enotni masni akciji" kooperirajo z delodajalci.

Roosevelt si je zdaj vzel dva tedna počitnice. Predno je odšel iz Washingtona, je imenoval razne odbore in direktorje, ki bodo planirali in vodili izvajanje "New Deal". Kapitalist Hugh S. Johnson je imenovan za diktatorja industrij. Njegov uradni naslov je "administrator of national recovery (upravitelj narodnega okrevanja)". Donald H. Sawyer je pa imenoval za direktorja javnih del.

Vlada računa, da bo "New Deal" v teku okrog 1. julija in do 1. oktobra mora biti uspešenih štiri milijone brezposelnih delavcev. Poljedelski tajnik Wallace je naznanil, da produkcija pšenice je prva, ki jo vlada vzame pod svojo kontrolo. Procesorjem bodo naložili 30c davka na vsak bušelj pšenice in farmarji, ki omeje produkcijo, bodo prejeli odškodnino za izgubo pridelka.

"United Front" se ni obnesla

Komunisti so bili zanjo in proti. Burne demonstracije

New York. — Prejšnji teden so tri organizacije brezposelnih uprizorile velike demonstracije pred mestno hišo, kjer so voditelji zahtevali boljše oskrbo brezposelnih. Zahtevali so, da mesto aproprira 15 milijonov za podporo v juniju.

Del te vsote naj bi se porabil tudi za plačevanje najemnine za tisoče družin, ki so brez sredstev. Zadnje čase je to vprašanje posebno akutno radi številnih evikcij. Več tisoč družin je vrženih na cesto vsak teden.

Da izvojujejo večjo podporo in bolj človeško postopanje, se je pred nekaj tedni pričelo gibanje za skupno akcijo vseh brezposelnih, ki so organizirani v štirih različnih organizacijah. "Enotni fronti" so se prvotno pridružili tudi Unemployed Councils, ki so pod vodstvom komunistov. Ker so vse tri ostale skupine insistirale, naj bodo demonstracije nepolitične značaja, in je ne smejo izrabiti v svoje svrhe ne komunisti ne socialisti niti druge politične frakcije, so komunisti zapustili "enotno fronto".

Na dan demonstracij, ki so se zaključile z velikim shodom na Battery Place, je prišlo skoraj do pretepa med komunisti, ki so prikorakali na lice mesta, in drugimi skupinami. Izizivalno so nastopali "enotni frontarji", komunisti, ki so kričali, da zahtevajo "united front" in v naslednjem momentu pa pljuvali na socialistične govornike, da si jih ti prej vabili na skupno akcijo.

Hitlerjevci tepeni v Avstriji

Socialisti in klerikalci so skupno mahali po nosovih fašistov

Dunaj, 17. jun. — Politični nasprotniki, socialisti in krščanski socialci (klerikalci), so se včeraj združili in skupno razbili nosove Hitlerjevim fašistom v zbornici nižjeavstrijske provinc.

Fašist Hofinger je v svojem govoru dožil socialiste, da so odgovorni za požar v justični palači, ki je zgorela med izgredi na Dunaju leta 1927. Nato je socialist Schneidmandl odgovoril: "Socialistični voditelji so riskirali svoje življenje, ko so hoteli preprečiti ogenj v justični palači, ampak ves svet dobro ve, kdo je zažgal palačo nemškega parlamenta v zadnjem marcu. Komunisti so dovolj bedasti, toda tako trapastega komunisti še ni bilo, da bi bil zažgal zbornično poslopje v Berlinu in dal vam, fašistom, priliko za volilno zmago. Vi sami ste ga zapalili, da ste potem lahko opravičili vse infamije, ki ste jih počenjali od tistega dneva do danes, ko ste uničili demokratično Nemčijo. Zdaj pa bi radi tudi Avstrijo spremenili v ječo in jo prisilili veliki nemški jetnišnici, ki ste jo naredili iz Nemčije."

Fašisti so začeli vpiti "Heil Hitler!" in tedaj so socialisti in krščanski socialci skupno planili po fašistih. Socialist je prvega tebeblil po glavi in klerikalec ga je istočasno sunil v nos. Socialistični podgovernor Nižje Avstrije je drugega fašista lopnil po nosu in klerikalni poslanec mu je dal brco v ozadje. Nato so prijeli fašiste in jih vrgli ven iz zbornice.

Zahtevajo, da vrhovni sodnik odstopi

Madison, Wis. — Walter Polakowski, socialistični senator iz Milwaukee, je v gornji zbornici predložil resolucijo za odpoklic zveznega vrhovnega sodnika Owen J. Roberts, ker je bil na Morganovi preferenčni listi. Resolucija priporoča kongresu, da zahteva odstop tega sodnika. Zbornica je sklepanje o resoluciji odložila.

Roosevelt ugnal kongres brez veta

Washington, D. C. — Kongres je popolnoma kapituliral pred Rooseveltom in sam umaknil zvišano postavko za podporo bolnih veteranov predno je zaključil izredno zasedanje zadnji petek ob eni urizjutraj. (Prosveta je zadnji petek poročala, da je Roosevelt vetiral omenjeno postavko, toda to poročilo je bilo napačno.) Kapitulacija je prišla, ko nižja zbornica ni hotela privoliti

DELODAJALCI PREZRLI ROOSEVELTOV APEL

Privatni delodajalci in mestne vlade na zapadu znižujejo mezde

Tacoma, Wash. — (FP) — Rooseveltov apel na delodajalce, naj zvišajo mezde sorazmerno z višjimi cenami, katere morajo delavci plačevati za življenjske potrebe, ni dobil odziva na zapadu. Seattle, Tacoma, Butte in druga mesta nudijo več slučajev mezdnih redukcij.

Ko je župan mesta Seattle Dore kandidiral za to pozicijo je obljuboval velike stvari delavcem. Poudarjal je, da so delodajalci, ki znižujejo mezde v tej krizi, sovražniki ljudstva. Kakor hitro pa je nastopil svojo službo, je odredil mezdne redukcije za gasilce, policaje in druge mestne uslužbenke.

V Tacomi so bile reducirane mezde voznikom trukov in taksijev za 33 odstotkov. To je izzvalo stavko, ki pa je končala s porazom voznikov. Mestne oblasti so podprle delodajalce in dovolile uvažanje stavkokazov.

V Buttu je strokovni in delavski svet protestiral, ker federalna vlada plačuje izurjenim rokodelcem, katere je rekrutirala za posebna dela v delavskih šotoriščih, prav tako \$1 na dan kot drugim, namesto običajne mezde, katero določa federalni zakon.

"Tacoma Labor Advocate", glasilo tamkajšnjih delavskih uni, piše, da obstoja zarota med delodajalci, katere cilj je petistiti mezde še bolj na nizko stopnjo, kar pokazujejo številni slučaj v zapadnih državah.

Nov zadržni mejnik

Minneapolis, Minn. — Zadržne gasolinske postaje, ki so se zadnja leta močno razširile med farmarji po srednjem zapadu, so končno predrla tudi v mesta. Med prvimi je Minneapolis Co-operative Oil asociacija, ki se je ustanovila s 500 člani in bo obratovala gasolinske postaje.

Delnice so po \$10. Nikdo jih ne sme kupiti več kot deset. Kot druge zadržne postaje bo tudi ta obratovala na ročdalskem principu. Gasolin bo prejela od Midland Cooperative Oil asociacije, ki je farmerska velezadruga na severnem delu srednjega zapada.

v spremembo, ki jo je naredil senat. Tedaj je senat s 45 glasovi proti 36 umaknil svojo postavko in zadeva je bila rešena.

Rusija za odpravo vseh embargov

To naj bi bilo nadomestilo za ameriško carinsko premirje

London, 17. jun. — Sovjetski delegat Maksim Litvinov na ekonomski konferenci je predložil svojo prvo konkretno resolucijo, ki določa, da se vseh 66 dežel, zastopanih na konferenci, izreče za trgovinski mir. Vse te dežele naj prekličejo vse zakonodajne in administrativne ukrepe, ki se veljajo in ki imajo značaj embargov in sploh ekonomskih agresivnosti ter diskriminacij v mednarodnih trgovinah in gospodarskih odnosih.

Litvinov je rekel, da ta korak bi bil boljši lakor pa carinsko premirje, ki ga priporočajo Združene države. Če bi bila ta resolucija sprejeta, bi odpadel embargo Anglije proti ruškemu blagu, izvirajoč iz znanega sodnega procesa proti angleškim sabotažnikom v Moskvu; dalje bi prenehala trgovinska vojna med Anglijo in Svobodno Irako državo, kitajski bojkot japonskega blaga, japonski bojkot blaga iz Indije, več diskriminatornih embargov na Balkanu in sploh vse ekonomske restrikcije po vsem svetu.

Burbonski senatorji imeli končno besedo

Industrijski načrti so v konferenčnem odseku modificirali po svoje

Washington. — (FP) — Vedoč, da je kongres na trnju in da člani ne bodo hoteli zavlačevati zasedanja, so se burbonski senatorji pod vodstvom Harrisona iz Mississippija poslužili zadnje prilike in prepisali nekatere točke načrta za kontrolo industrij po lastni želji.

Progressivni senatorji, ki so prej forsirali par važnih amendentov, so imeli edino zadoščenje v tem, da so poslušali tik pred glasovanjem senatorja LaFolletteja, ki je bilal izdajstvo konferenčnega odseka. Njih drugo zadoščenje je bilo, da so glasovali proti predlogi, ker jo je spremljal konferenčni odsek.

LaFollette je bilal Harrisonov odsek v glavnem radi dveh točk. Prva je bila ertanje Wheelerjevega amendmenta, ki je dajal protekcijo delavcem pri vladnih delih. Protekcija bi bila v tem, da bi imeli pred Civil Service komisijo posebnega zastopnika, ki bi branil njih interese. Proti tjanju te točke so bili člani konferenčnega odseka nižje zbornice, ampak so se po dveurni debati podali Harrisonovim burboncem.

Druga sporna točka je bil LaFollettev amendent, po katerem bi morala vlada objaviti popolno listo plačevalcev dohodninskega davka. Člani nižje zbornice so toliko uspeli, da ta točka ni bila popolnoma ertana, nego spreminjena toliko, da je odvisno od predsednika, če je lista objavljena ali ne.

Senatni odsek je smatral, da bo zbornica sprejela vse, kar bo ob dvanajsti uri predložil, kar se je tudi zgodilo, da si z majhno večino. Črtal ali spremenil je vse amendmente, ki jih je bil prej senat sprejel.

Evropski dolžniki plačali le 8% zapadle vsote

Washington, D. C. — Stric Sam je imel dobiti 15 t. m. \$144,180,000 od evropskih dežel na račun ameriških vojnih posojil, dobil pa je le \$11,353,592 ali okrog osem odstotkov zapadle vsote. Brez malega vsa ta vsota je bila plačana v srebru. Finaka je bila edina, ki je plačala ves zapadli obrok \$148,592. Italija je dala le milijon dolarjev namesto \$13,545,000. Sedem dežel ni plačalo nič. Te so: Francija, Belgija, Poljska, Jugoslavija, Litvanija, Ogrska in Estonija.

LONDONSKA KONFERENCA SKRITA V TEMO

Govorice o stabilizaciji dolarja in funta. Nemčija apelira za povrnitev kolonij

Washington, D. C., 18. jun. — Predsednik Roosevelt je včeraj odklonil načrt evropskih vlesil za stabilizacijo dolarja. Roosevelt zahteva, da morajo vse dežele najprej znižati carino za 10%. Obenem je Roosevelt v posebnih notah pokaral Francijo, Italijo in Belgijo, ker niso plačale zapadlega obroka svojih vojnih dolgov, ne da bi navedle opraviljiv vzrok. Finako je pa pohvalil, ker je edina plačala svoj obrok v celoti.

London, 17. jun. — Mednarodna ekonomska konferenca, ki je bila prve štiri dni odprta poročevalcem, se je včeraj porazdelila v odseke, ki so se zaprlj v privatne sobe in odslej bo vse delo tajno, razen kadar se odseki snidejo na plenarnih sejah in formalno poročajo o tem in onem.

Eden važen dogodek, ki je bil včeraj še zaupan javnosti, je bil apel nemške delegacije na bivaše zaveznike, naj Nemčiji vrnejo njene prejšnje kolonije v Afriki ali pa ji dajo priliknost, da si "odpre nov teritorij", na katerem bo lahko razvijala svoje trge in zadostila mednarodnim obilicacijam. Nemčija ne more eksistirati brez kolonij in zunanjih trgov; ako ne dobi dovolj prostora, mora poginiti — in če Nemčija pogine, "bomo val skupaj (namreč tudi zavezniški) poginili".

Američani so začasno srečno odbili evropsko ofenzivo za "reševanje vojnih dolgov". Vprašanje dolgov je odrinjeno nazaj v Washington, kjer se bodo morali dolžniki pogajati, in sicer posamezno, za revizijo. Američani so tudi izmanevrirali Francoze in dobili vodstvo v finančnem odseku. James M. Cox, bivši governer Ohia in demokratski kandidat za predsednika leta 1920, je bil izvoljen za predsednika tega odseka.

Kakor poročajo, se zdaj vrši boj za začasno stabilizacijo dolarja in angleškega funta. Obe valuti bi radi tako stabilizirali, da bi bil funt vreden okrog štiri ameriške doljare. Evropske delegacije apelirajo na Ameriko, naj odloži svoj program inflacije in naj skrbli, da ostanejo cenne ameriškega blaga nizke.

"Enotna fronta" brezposelnih se razbila

Harrisburg, Pa. — Konvencija organizacij brezposelnih, ki je imela v tej državi tvoriti skupno organizacijo, je sedla na čeri pri vprašanju, kako se naj to doseže. Večina, ki so jo kontrolirali komunisti, se je izrekla za brezpogojno "united front", manjšina pa je insistirala, naj o tem sklepajo krajevne organizacije. Po sprejetju večinskega priporočila so zastopniki lig brezposelnih zapustili konvencijo.

Mehiški predsedniški vlak pride na razstavo

Mexico City. — Mehiški predsedniški vlak je 15. t. m. odri- nil na razstavo stoletja napredka v Chicagu. Vlak je vzel s seboj znamenito zbirko majnaskih zlatih draguljev, ki so bili lani iskopani v Monte Albanu in katere cenijo na milijon dolarjev vrednosti.

Mattern se je izgubil

Nome, Alaska, 18. jun. — James Mattern, ameriški letalec na poletu okoli sveta, je pred štirimi dnevi poletel iz Khabarovska v Sibiriji semkaj in od tistega časa ni več od njega sluha ne duha. Vse iskanje je do danes zaman. Domena se, ako je kje še živ, se najbrj nahaja na kakem samotnem otoku.

Scena iz New Yorka: brezposelni prenočujejo na ulici.

Deseta redna konvencija S.N.P.J.

ZAPISNIK
DESETE REDNE KONVENCIJE
SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
 v glavnem stanu SNPJ od 22. maja do 3. junija 1933
 (Nadaljevanje 18. seje.)

Prisotni izjavljamo, da posojila članom SNPJ v splošnem niso bila in če pri tem vpoštevamo bonde, ki jih ima jednota, niti let, se lahko reče, da so bila precej dobre investicije. Glede razmere in upajoč v bodočnost mislimo, da sklep zadnje konvencije, da se posojuje na domove članov, ni bil slab—več v bodočnost.

Prisotni so se poročilo sprejme.
 Predlagano, da se poročilo sprejme.
 Br. Zaitz predlaga, da odsek najprej poda celotno poročilo o posojilih in investicijah, nato pa najprej celotno poročilo o posojilih in investicijah, nato pa najprej celotno poročilo o posojilih in investicijah.

Cvetkovič poda poročilo o investicijah v bonhdi.

Preiskava investicij SNPJ

Br. Zaitz predlaga, da se poročilo sprejme.
 Br. Calkar meni, da je potrebno iti do 15 let nazaj, kar se mu sicer ne vidi umestno, ker so prejšnje konvencije že vse to rešile. Prejšnje čase je investirali gl. upravni odsek in l. 1920 smo imeli precej denarja investiranega v Liberty bonhdi in Chicago Sanitary District bonhdi, ki so bili visoke kvalitete a so nosili majhne obresti; ko smo jih izmenjali, smo sestavili listo bonhdiv, katero smo poprej predložili uprav. odseku, ki jo je potrdil. Zato ni prav, da se dolži odgovornosti samo njega in br. Vogricha, kajti tudi gl. upr. odsek je vse odobril. Glede očitkov zaradi komišna meni, da so bili naperjeni proti prejšnjim, sedanjim in bodo tudi proti bodočim članom gospodarskega odseka. Šlo se je pač za to, da se v smislu zahtev waukeganske konvencije zamenja bonde z nižjo obrestno mero z bonhdi, ki bi nosili višje obresti. Dokler so odločevali on, gl. tajnik in blagajnik, pa niso šli tako visoko kot pozneje gospodarski odsek. Pravi, da se je državni nadzornik izrekel zelo pohvalno o njih, češ, da v mnogih drugih silenih organizacijah mnogo slabše gospodarijo. Mi smo izbirali investicije, ki so nosile več obresti—če smo pri tem storili kako napako se temu pač ni dalo izogniti.

Nadzorni odsek ni ugovarjal takrat, ko smo bonde kupili, niti kritiziral, dokler smo jih kupovali.

Br. Vogrich pravi, da se je takoj, ko je prišel v svoj urad, začel zanimati za investicije, primerjal investicije drugih podpor-nih organizacij in prišel do zaključka, da smo v primeri z njimi malo izgubili. Danes seveda vemo, da bi bili lahko investirali drugače, ampak tedaj tega nihče ni vedel.

Br. Somrak pravi, da je gospod. odsek pod njegovim pred-sedatvom delal kar je sodil da bo pravilno. Odsekovo delo je bilo odobreno po prejšnji konvenciji. Dokler je bil on v gospod. od-seku, je bilo vse v redu. Kar je bilo investicij, so bile dobre, če pa jih je sedanja kriza udarila, pa ni njegova krivda.

Br. Alesh izjavlja, da je zmerom stal na stališču, da ni dobro kupovati investicij od takozvanih "dobrih" in snanih tvrdk, kar se je izkazalo za pravilno. Bil je tudi zmerom za to, da se in-vestira čim več v municipalne bonde in na prve vključbe posestev članov jednote. Zemljiški bonhdi so bili dobri takoj po vojni, po-zneje pa so začeli izgubljati na vrednosti. Meni, da bi pri in-vestiranju ne smeli toliko poslušati razne eksperte, kakor svoje pamet in razsodnost. Slabo je tudi, ker nimamo določbe, da bi se moral gospod. odsek preprčati na licu mesta o vrednosti in-vesticij. Če bi se to zgodilo vselej pred zaključkom investicij, bi odklonili marsikatero slabo investicijo.

Br. Siskovič pravi, da je v tem odseku zadnja štiri leta in da mu ni treba nobenega zagovora. Kot tajnik odseka je zme-rom gledal na to, da se je investiralo kolikor mogoče varno. Gle-de metod agentov in komišna izjavlja, da imajo pač navado po-nujati komišen, tudi njemu so ga že ponujali, a ga je vselej od-klonil, češ, jednota ga plača za njegovo delo in to mu zadostuje. Dalje izjavlja, da mu je predsednik International Savings & Loan Co. ponujal pisemski omot poln denarja—koliko, ne ve — ko so bila v teku pogajanja o prevzemu posojil od te hranilnice po SNPJ, a da je odklonil ponujeno vsoto, češ, da je bil vedno za pošteno poslovanje z jednoto. O municipalnih bonhdiv pa misli, da se bodo pač popravili prej ali slej. Omenja tudi, da je bilo v odseku pre-cej sporov med Aleshem in Olipom, odkar se je vrtil izlet v staro domovino.

Br. Olip izjavlja, da je bil in je še na stališču, da se ne ku-puje bonhdiv od tvrdk, ki pošiljajo za vrat svoje agente. Pravi, da je nekoč tudi on dobil ček za \$40.00, ki ga ni vrnil, temveč ga je izročil skladi izrednih podpor. Pravi, da mu ni žal, ker je šel v Texas, kajti cirkularji so lagali o nekem raji, ki pa ga nikjer ni bilo. On je bil zmerom proti investicijam v Texasu, razen v enem slučaju, kjer se mu ni zdelo slaba investicija. Izjavlja, da od bonhdiv, ki jih je kupil sedanjí gospod. odsek, ni nobeden v de-faultu. Samo bonhdi okraja Cook se ne obrestujejo redno, toda temu je kriva davčna situacija v Chicagu.

Br. Olip izjavlja, da je bil in je še na stališču, da se ne ku-puje bonhdiv od tvrdk, ki pošiljajo za vrat svoje agente. Pravi, da je nekoč tudi on dobil ček za \$40.00, ki ga ni vrnil, temveč ga je izročil skladi izrednih podpor. Pravi, da mu ni žal, ker je šel v Texas, kajti cirkularji so lagali o nekem raji, ki pa ga nikjer ni bilo. On je bil zmerom proti investicijam v Texasu, razen v enem slučaju, kjer se mu ni zdelo slaba investicija. Izjavlja, da od bonhdiv, ki jih je kupil sedanjí gospod. odsek, ni nobeden v de-faultu. Samo bonhdi okraja Cook se ne obrestujejo redno, toda temu je kriva davčna situacija v Chicagu.

Br. Olip izjavlja, da je bil in je še na stališču, da se ne ku-puje bonhdiv od tvrdk, ki pošiljajo za vrat svoje agente. Pravi, da je nekoč tudi on dobil ček za \$40.00, ki ga ni vrnil, temveč ga je izročil skladi izrednih podpor. Pravi, da mu ni žal, ker je šel v Texas, kajti cirkularji so lagali o nekem raji, ki pa ga nikjer ni bilo. On je bil zmerom proti investicijam v Texasu, razen v enem slučaju, kjer se mu ni zdelo slaba investicija. Izjavlja, da od bonhdiv, ki jih je kupil sedanjí gospod. odsek, ni nobeden v de-faultu. Samo bonhdi okraja Cook se ne obrestujejo redno, toda temu je kriva davčna situacija v Chicagu.

Br. Olip izjavlja, da je bil in je še na stališču, da se ne ku-puje bonhdiv od tvrdk, ki pošiljajo za vrat svoje agente. Pravi, da je nekoč tudi on dobil ček za \$40.00, ki ga ni vrnil, temveč ga je izročil skladi izrednih podpor. Pravi, da mu ni žal, ker je šel v Texas, kajti cirkularji so lagali o nekem raji, ki pa ga nikjer ni bilo. On je bil zmerom proti investicijam v Texasu, razen v enem slučaju, kjer se mu ni zdelo slaba investicija. Izjavlja, da od bonhdiv, ki jih je kupil sedanjí gospod. odsek, ni nobeden v de-faultu. Samo bonhdi okraja Cook se ne obrestujejo redno, toda temu je kriva davčna situacija v Chicagu.

Br. Olip izjavlja, da je bil in je še na stališču, da se ne ku-puje bonhdiv od tvrdk, ki pošiljajo za vrat svoje agente. Pravi, da je nekoč tudi on dobil ček za \$40.00, ki ga ni vrnil, temveč ga je izročil skladi izrednih podpor. Pravi, da mu ni žal, ker je šel v Texas, kajti cirkularji so lagali o nekem raji, ki pa ga nikjer ni bilo. On je bil zmerom proti investicijam v Texasu, razen v enem slučaju, kjer se mu ni zdelo slaba investicija. Izjavlja, da od bonhdiv, ki jih je kupil sedanjí gospod. odsek, ni nobeden v de-faultu. Samo bonhdi okraja Cook se ne obrestujejo redno, toda temu je kriva davčna situacija v Chicagu.

Br. Olip izjavlja, da je bil in je še na stališču, da se ne ku-puje bonhdiv od tvrdk, ki pošiljajo za vrat svoje agente. Pravi, da je nekoč tudi on dobil ček za \$40.00, ki ga ni vrnil, temveč ga je izročil skladi izrednih podpor. Pravi, da mu ni žal, ker je šel v Texas, kajti cirkularji so lagali o nekem raji, ki pa ga nikjer ni bilo. On je bil zmerom proti investicijam v Texasu, razen v enem slučaju, kjer se mu ni zdelo slaba investicija. Izjavlja, da od bonhdiv, ki jih je kupil sedanjí gospod. odsek, ni nobeden v de-faultu. Samo bonhdi okraja Cook se ne obrestujejo redno, toda temu je kriva davčna situacija v Chicagu.

Br. Olip izjavlja, da je bil in je še na stališču, da se ne ku-puje bonhdiv od tvrdk, ki pošiljajo za vrat svoje agente. Pravi, da je nekoč tudi on dobil ček za \$40.00, ki ga ni vrnil, temveč ga je izročil skladi izrednih podpor. Pravi, da mu ni žal, ker je šel v Texas, kajti cirkularji so lagali o nekem raji, ki pa ga nikjer ni bilo. On je bil zmerom proti investicijam v Texasu, razen v enem slučaju, kjer se mu ni zdelo slaba investicija. Izjavlja, da od bonhdiv, ki jih je kupil sedanjí gospod. odsek, ni nobeden v de-faultu. Samo bonhdi okraja Cook se ne obrestujejo redno, toda temu je kriva davčna situacija v Chicagu.

Br. Olip izjavlja, da je bil in je še na stališču, da se ne ku-puje bonhdiv od tvrdk, ki pošiljajo za vrat svoje agente. Pravi, da je nekoč tudi on dobil ček za \$40.00, ki ga ni vrnil, temveč ga je izročil skladi izrednih podpor. Pravi, da mu ni žal, ker je šel v Texas, kajti cirkularji so lagali o nekem raji, ki pa ga nikjer ni bilo. On je bil zmerom proti investicijam v Texasu, razen v enem slučaju, kjer se mu ni zdelo slaba investicija. Izjavlja, da od bonhdiv, ki jih je kupil sedanjí gospod. odsek, ni nobeden v de-faultu. Samo bonhdi okraja Cook se ne obrestujejo redno, toda temu je kriva davčna situacija v Chicagu.

Br. Olip izjavlja, da je bil in je še na stališču, da se ne ku-puje bonhdiv od tvrdk, ki pošiljajo za vrat svoje agente. Pravi, da je nekoč tudi on dobil ček za \$40.00, ki ga ni vrnil, temveč ga je izročil skladi izrednih podpor. Pravi, da mu ni žal, ker je šel v Texas, kajti cirkularji so lagali o nekem raji, ki pa ga nikjer ni bilo. On je bil zmerom proti investicijam v Texasu, razen v enem slučaju, kjer se mu ni zdelo slaba investicija. Izjavlja, da od bonhdiv, ki jih je kupil sedanjí gospod. odsek, ni nobeden v de-faultu. Samo bonhdi okraja Cook se ne obrestujejo redno, toda temu je kriva davčna situacija v Chicagu.

Br. Olip izjavlja, da je bil in je še na stališču, da se ne ku-puje bonhdiv od tvrdk, ki pošiljajo za vrat svoje agente. Pravi, da je nekoč tudi on dobil ček za \$40.00, ki ga ni vrnil, temveč ga je izročil skladi izrednih podpor. Pravi, da mu ni žal, ker je šel v Texas, kajti cirkularji so lagali o nekem raji, ki pa ga nikjer ni bilo. On je bil zmerom proti investicijam v Texasu, razen v enem slučaju, kjer se mu ni zdelo slaba investicija. Izjavlja, da od bonhdiv, ki jih je kupil sedanjí gospod. odsek, ni nobeden v de-faultu. Samo bonhdi okraja Cook se ne obrestujejo redno, toda temu je kriva davčna situacija v Chicagu.

Br. Olip izjavlja, da je bil in je še na stališču, da se ne ku-puje bonhdiv od tvrdk, ki pošiljajo za vrat svoje agente. Pravi, da je nekoč tudi on dobil ček za \$40.00, ki ga ni vrnil, temveč ga je izročil skladi izrednih podpor. Pravi, da mu ni žal, ker je šel v Texas, kajti cirkularji so lagali o nekem raji, ki pa ga nikjer ni bilo. On je bil zmerom proti investicijam v Texasu, razen v enem slučaju, kjer se mu ni zdelo slaba investicija. Izjavlja, da od bonhdiv, ki jih je kupil sedanjí gospod. odsek, ni nobeden v de-faultu. Samo bonhdi okraja Cook se ne obrestujejo redno, toda temu je kriva davčna situacija v Chicagu.

Br. Olip izjavlja, da je bil in je še na stališču, da se ne ku-puje bonhdiv od tvrdk, ki pošiljajo za vrat svoje agente. Pravi, da je nekoč tudi on dobil ček za \$40.00, ki ga ni vrnil, temveč ga je izročil skladi izrednih podpor. Pravi, da mu ni žal, ker je šel v Texas, kajti cirkularji so lagali o nekem raji, ki pa ga nikjer ni bilo. On je bil zmerom proti investicijam v Texasu, razen v enem slučaju, kjer se mu ni zdelo slaba investicija. Izjavlja, da od bonhdiv, ki jih je kupil sedanjí gospod. odsek, ni nobeden v de-faultu. Samo bonhdi okraja Cook se ne obrestujejo redno, toda temu je kriva davčna situacija v Chicagu.

kot na pr. Otis Co., A. C. Allyn Co. in še par drugih. Tako postopanje vzbuja med članstvom samo sumnja, ki morda niso brez vsake podlage.

Predlagano, da se odsekovo poročilo sprejme.
 Br. Zaitz je proti temu, da bi se takoj prešlo na glasovanje, kajti gre se za milijon dolarjev, od katerega bomo gotovo precej izgubili. Naj odsek pove, kdo je zakrivil te slabe investicije.

Del. Vidmar se strinja s tem. Pravi, če ne bomo s tem do-segli drugega, bomo vsaj vedeli, kako je kdo gospodaril za jed-noto.

Br. Vogrich je mnenja, da po toči ne pomaga zvoniti, naj rajši gledamo v bodočnost, da se nam več ne pripeti kaj takega. Glede članov gospodarskega odseka je prepričan, da so delali v dobri veri in iskreno za koristi jednote. Odsek je pač delal po navodilih waukeganske konvencije.

Br. Zaitz predlaga, naj se najprej zaslíši vse prejšnje in se-danje člane gospod. odseka, ki so navzoči, potem pa naj se odloči, ali naj se razpravlja o tem ali ne.

Predlog je sprejet z 107 proti 71 glasovom.
 Sledi zaslísenje.

Br. Calkar meni, da je potrebno iti do 15 let nazaj, kar se mu sicer ne vidi umestno, ker so prejšnje konvencije že vse to rešile. Prejšnje čase je investirali gl. upravni odsek in l. 1920 smo imeli precej denarja investiranega v Liberty bonhdi in Chicago Sanitary District bonhdi, ki so bili visoke kvalitete a so nosili majhne obresti; ko smo jih izmenjali, smo sestavili listo bonhdiv, katero smo poprej predložili uprav. odseku, ki jo je potrdil. Zato ni prav, da se dolži odgovornosti samo njega in br. Vogricha, kajti tudi gl. upr. odsek je vse odobril. Glede očitkov zaradi komišna meni, da so bili naperjeni proti prejšnjim, sedanjim in bodo tudi proti bodočim članom gospodarskega odseka. Šlo se je pač za to, da se v smislu zahtev waukeganske konvencije zamenja bonde z nižjo obrestno mero z bonhdi, ki bi nosili višje obresti. Dokler so odločevali on, gl. tajnik in blagajnik, pa niso šli tako visoko kot pozneje gospodarski odsek. Pravi, da se je državni nadzornik izrekel zelo pohvalno o njih, češ, da v mnogih drugih silenih orga-nizacijah mnogo slabše gospodarijo. Mi smo izbirali investicije, ki so nosile več obresti—če smo pri tem storili kako napako se temu pač ni dalo izogniti.

Nadzorni odsek ni ugovarjal takrat, ko smo bonde kupili, niti kritiziral, dokler smo jih kupovali.

Br. Vogrich pravi, da se je takoj, ko je prišel v svoj urad, začel zanimati za investicije, primerjal investicije drugih podpor-nih organizacij in prišel do zaključka, da smo v primeri z njimi malo izgubili. Danes seveda vemo, da bi bili lahko investirali drugače, ampak tedaj tega nihče ni vedel.

Br. Somrak pravi, da je gospod. odsek pod njegovim pred-sedatvom delal kar je sodil da bo pravilno. Odsekovo delo je bilo odobreno po prejšnji konvenciji. Dokler je bil on v gospod. od-seku, je bilo vse v redu. Kar je bilo investicij, so bile dobre, če pa jih je sedanja kriza udarila, pa ni njegova krivda.

Br. Alesh izjavlja, da je zmerom stal na stališču, da ni dobro kupovati investicij od takozvanih "dobrih" in snanih tvrdk, kar se je izkazalo za pravilno. Bil je tudi zmerom za to, da se in-vestira čim več v municipalne bonde in na prve vključbe posestev članov jednote. Zemljiški bonhdi so bili dobri takoj po vojni, po-zneje pa so začeli izgubljati na vrednosti. Meni, da bi pri in-vestiranju ne smeli toliko poslušati razne eksperte, kakor svoje pamet in razsodnost. Slabo je tudi, ker nimamo določbe, da bi se moral gospod. odsek preprčati na licu mesta o vrednosti in-vesticij. Če bi se to zgodilo vselej pred zaključkom investicij, bi odklonili marsikatero slabo investicijo.

Br. Siskovič pravi, da je v tem odseku zadnja štiri leta in da mu ni treba nobenega zagovora. Kot tajnik odseka je zme-rom gledal na to, da se je investiralo kolikor mogoče varno. Gle-de metod agentov in komišna izjavlja, da imajo pač navado po-nujati komišen, tudi njemu so ga že ponujali, a ga je vselej od-klonil, češ, jednota ga plača za njegovo delo in to mu zadostuje. Dalje izjavlja, da mu je predsednik International Savings & Loan Co. ponujal pisemski omot poln denarja—koliko, ne ve — ko so bila v teku pogajanja o prevzemu posojil od te hranilnice po SNPJ, a da je odklonil ponujeno vsoto, češ, da je bil vedno za pošteno poslovanje z jednoto. O municipalnih bonhdiv pa misli, da se bodo pač popravili prej ali slej. Omenja tudi, da je bilo v odseku pre-cej sporov med Aleshem in Olipom, odkar se je vrtil izlet v staro domovino.

Br. Olip izjavlja, da je bil in je še na stališču, da se ne ku-puje bonhdiv od tvrdk, ki pošiljajo za vrat svoje agente. Pravi, da je nekoč tudi on dobil ček za \$40.00, ki ga ni vrnil, temveč ga je izročil skladi izrednih podpor. Pravi, da mu ni žal, ker je šel v Texas, kajti cirkularji so lagali o nekem raji, ki pa ga nikjer ni bilo. On je bil zmerom proti investicijam v Texasu, razen v enem slučaju, kjer se mu ni zdelo slaba investicija. Izjavlja, da od bonhdiv, ki jih je kupil sedanjí gospod. odsek, ni nobeden v de-faultu. Samo bonhdi okraja Cook se ne obrestujejo redno, toda temu je kriva davčna situacija v Chicagu.

Br. Olip izjavlja, da je bil in je še na stališču, da se ne ku-puje bonhdiv od tvrdk, ki pošiljajo za vrat svoje agente. Pravi, da je nekoč tudi on dobil ček za \$40.00, ki ga ni vrnil, temveč ga je izročil skladi izrednih podpor. Pravi, da mu ni žal, ker je šel v Texas, kajti cirkularji so lagali o nekem raji, ki pa ga nikjer ni bilo. On je bil zmerom proti investicijam v Texasu, razen v enem slučaju, kjer se mu ni zdelo slaba investicija. Izjavlja, da od bonhdiv, ki jih je kupil sedanjí gospod. odsek, ni nobeden v de-faultu. Samo bonhdi okraja Cook se ne obrestujejo redno, toda temu je kriva davčna situacija v Chicagu.

Br. Olip izjavlja, da je bil in je še na stališču, da se ne ku-puje bonhdiv od tvrdk, ki pošiljajo za vrat svoje agente. Pravi, da je nekoč tudi on dobil ček za \$40.00, ki ga ni vrnil, temveč ga je izročil skladi izrednih podpor. Pravi, da mu ni žal, ker je šel v Texas, kajti cirkularji so lagali o nekem raji, ki pa ga nikjer ni bilo. On je bil zmerom proti investicijam v Texasu, razen v enem slučaju, kjer se mu ni zdelo slaba investicija. Izjavlja, da od bonhdiv, ki jih je kupil sedanjí gospod. odsek, ni nobeden v de-faultu. Samo bonhdi okraja Cook se ne obrestujejo redno, toda temu je kriva davčna situacija v Chicagu.

Br. Olip izjavlja, da je bil in je še na stališču, da se ne ku-puje bonhdiv od tvrdk, ki pošiljajo za vrat svoje agente. Pravi, da je nekoč tudi on dobil ček za \$40.00, ki ga ni vrnil, temveč ga je izročil skladi izrednih podpor. Pravi, da mu ni žal, ker je šel v Texas, kajti cirkularji so lagali o nekem raji, ki pa ga nikjer ni bilo. On je bil zmerom proti investicijam v Texasu, razen v enem slučaju, kjer se mu ni zdelo slaba investicija. Izjavlja, da od bonhdiv, ki jih je kupil sedanjí gospod. odsek, ni nobeden v de-faultu. Samo bonhdi okraja Cook se ne obrestujejo redno, toda temu je kriva davčna situacija v Chicagu.

Br. Olip izjavlja, da je bil in je še na stališču, da se ne ku-puje bonhdiv od tvrdk, ki pošiljajo za vrat svoje agente. Pravi, da je nekoč tudi on dobil ček za \$40.00, ki ga ni vrnil, temveč ga je izročil skladi izrednih podpor. Pravi, da mu ni žal, ker je šel v Texas, kajti cirkularji so lagali o nekem raji, ki pa ga nikjer ni bilo. On je bil zmerom proti investicijam v Texasu, razen v enem slučaju, kjer se mu ni zdelo slaba investicija. Izjavlja, da od bonhdiv, ki jih je kupil sedanjí gospod. odsek, ni nobeden v de-faultu. Samo bonhdi okraja Cook se ne obrestujejo redno, toda temu je kriva davčna situacija v Chicagu.

Br. Olip izjavlja, da je bil in je še na stališču, da se ne ku-puje bonhdiv od tvrdk, ki pošiljajo za vrat svoje agente. Pravi, da je nekoč tudi on dobil ček za \$40.00, ki ga ni vrnil, temveč ga je izročil skladi izrednih podpor. Pravi, da mu ni žal, ker je šel v Texas, kajti cirkularji so lagali o nekem raji, ki pa ga nikjer ni bilo. On je bil zmerom proti investicijam v Texasu, razen v enem slučaju, kjer se mu ni zdelo slaba investicija. Izjavlja, da od bonhdiv, ki jih je kupil sedanjí gospod. odsek, ni nobeden v de-faultu. Samo bonhdi okraja Cook se ne obrestujejo redno, toda temu je kriva davčna situacija v Chicagu.

Br. Olip izjavlja, da je bil in je še na stališču, da se ne ku-puje bonhdiv od tvrdk, ki pošiljajo za vrat svoje agente. Pravi, da je nekoč tudi on dobil ček za \$40.00, ki ga ni vrnil, temveč ga je izročil skladi izrednih podpor. Pravi, da mu ni žal, ker je šel v Texas, kajti cirkularji so lagali o nekem raji, ki pa ga nikjer ni bilo. On je bil zmerom proti investicijam v Texasu, razen v enem slučaju, kjer se mu ni zdelo slaba investicija. Izjavlja, da od bonhdiv, ki jih je kupil sedanjí gospod. odsek, ni nobeden v de-faultu. Samo bonhdi okraja Cook se ne obrestujejo redno, toda temu je kriva davčna situacija v Chicagu.

Br. Olip izjavlja, da je bil in je še na stališču, da se ne ku-puje bonhdiv od tvrdk, ki pošiljajo za vrat svoje agente. Pravi, da je nekoč tudi on dobil ček za \$40.00, ki ga ni vrnil, temveč ga je izročil skladi izrednih podpor. Pravi, da mu ni žal, ker je šel v Texas, kajti cirkularji so lagali o nekem raji, ki pa ga nikjer ni bilo. On je bil zmerom proti investicijam v Texasu, razen v enem slučaju, kjer se mu ni zdelo slaba investicija. Izjavlja, da od bonhdiv, ki jih je kupil sedanjí gospod. odsek, ni nobeden v de-faultu. Samo bonhdi okraja Cook se ne obrestujejo redno, toda temu je kriva davčna situacija v Chicagu.

Br. Olip izjavlja, da je bil in je še na stališču, da se ne ku-puje bonhdiv od tvrdk, ki pošiljajo za vrat svoje agente. Pravi, da je nekoč tudi on dobil ček za \$40.00, ki ga ni vrnil, temveč ga je izročil skladi izrednih podpor. Pravi, da mu ni žal, ker je šel v Texas, kajti cirkularji so lagali o nekem raji, ki pa ga nikjer ni bilo. On je bil zmerom proti investicijam v Texasu, razen v enem slučaju, kjer se mu ni zdelo slaba investicija. Izjavlja, da od bonhdiv, ki jih je kupil sedanjí gospod. odsek, ni nobeden v de-faultu. Samo bonhdi okraja Cook se ne obrestujejo redno, toda temu je kriva davčna situacija v Chicagu.

Br. Olip izjavlja, da je bil in je še na stališču, da se ne ku-puje bonhdiv od tvrdk, ki pošiljajo za vrat svoje agente. Pravi, da je nekoč tudi on dobil ček za \$40.00, ki ga ni vrnil, temveč ga je izročil skladi izrednih podpor. Pravi, da mu ni žal, ker je šel v Texas, kajti cirkularji so lagali o nekem raji, ki pa ga nikjer ni bilo. On je bil zmerom proti investicijam v Texasu, razen v enem slučaju, kjer se mu ni zdelo slaba investicija. Izjavlja, da od bonhdiv, ki jih je kupil sedanjí gospod. odsek, ni nobeden v de-faultu. Samo bonhdi okraja Cook se ne obrestujejo redno, toda temu je kriva davčna situacija v Chicagu.

Br. Olip izjavlja, da je bil in je še na stališču, da se ne ku-puje bonhdiv od tvrdk, ki pošiljajo za vrat svoje agente. Pravi, da je nekoč tudi on dobil ček za \$40.00, ki ga ni vrnil, temveč ga je izročil skladi izrednih podpor. Pravi, da mu ni žal, ker je šel v Texas, kajti cirkularji so lagali o nekem raji, ki pa ga nikjer ni bilo. On je bil zmerom proti investicijam v Texasu, razen v enem slučaju, kjer se mu ni zdelo slaba investicija. Izjavlja, da od bonhdiv, ki jih je kupil sedanjí gospod. odsek, ni nobeden v de-faultu. Samo bonhdi okraja Cook se ne obrestujejo redno, toda temu je kriva davčna situacija v Chicagu.

Br. Olip izjavlja, da je bil in je še na stališču, da se ne ku-puje bonhdiv od tvrdk, ki pošiljajo za vrat svoje agente. Pravi, da je nekoč tudi on dobil ček za \$40.00, ki ga ni vrnil, temveč ga je izročil skladi izrednih podpor. Pravi, da mu ni žal, ker je šel v Texas, kajti cirkularji so lagali o nekem raji, ki pa ga nikjer ni bilo. On je bil zmerom proti investicijam v Texasu, razen v enem slučaju, kjer se mu ni zdelo slaba investicija. Izjavlja, da od bonhdiv, ki jih je kupil sedanjí gospod. odsek, ni nobeden v de-faultu. Samo bonhdi okraja Cook se ne obrestujejo redno, toda temu je kriva davčna situacija v Chicagu.

cipalnih bonhdiv v "defaultu," to je takih, ki ob dozorelosti niso bili izplačani, ali pa občine ne morejo od njih zmagovati obresti. Industrialnih bonhdiv je bilo ob koncu leta v "defaultu" za \$557,-436. Veliko od te vsote, ki je bila investirana v letih 1925-28, bo izgubljeno.

Omenja razne zadeve, pritožbe in obtožbe, ki so prišle zaradi investicij pred nadzorni odsek in gl. odbor, konstatira pa, da ni nadzorni odsek prejel v času, od kar je on član, nobene direktne pritožbe ali obtožbe bodisi proti upravnim odbornikom ali članom gospodarskega odseka, da posluje kdo izmed njih nepošteno, ali da prejema podkupnine. Vendar pa to ne izbrisuje dejstva, da se je enotni denar vlagalo v gotove industrialne bonde jako nepremišljeno in se je tedanji odbor preveč podal vplivu nekega agenta, kateri jim je prodajal bonde.

Br. Oven izjavi, da je odsek temeljito pregledal vse in se stri-nja s tem, da se vselej na licu mesta prepričamo, koliko so dotične investicije vredne, toda investigatorja mora poslati jednota na svo-je stroške. Potem bi ne bilo toliko očitkov glede podkupovanja. Dalje izjavlja, da se je preveč gledalo na visoke obresti ter na-važa neko izjavo br. Somraka, da se ne investira za manj kot 5%. Opreznosti aploh ni bilo in največja napaka je bila v mnenju, da so "zlati bonhdi" najsigurnejši. Nekatere investicije so bile strašno slabe. Edina rešitev v tem pogledu je, da se s temi bonhdi počaka, da se izboljšajo. Tudi izjavi, da je nadzorni odsek zmerom svari-l pred investiranjem v industrijske bonde.

Br. Cvetkovič govori o metodah podkupovanja ter vpraša, ali so bili tudi drugi odborniki tako pošteni v tem pogledu kot br. Siskovič. Meni, da so bile investicije v južnih državah morda res nepremišljene, toda odsek si o tem ni napravil jasne sodbe.

Br. Godina izjavi, da ni res, da bi bil gl. upravni odsek kdaj odločil o investicijah, temveč le gl. predsednik, tajnik in blagajnik. Nadalje, da je bil zmerom proti posojilom in južnih državah, a so manjšine ni vpoštevale.

Govori br. Alesh, ki izjavi, da se je o vseh investicijah skle-palo na sejah in se je pri tem vedno gledalo na koristi jednote. Ugotovi, da njega ni še nihče skušal podkupiti, ker ga poznajo in vedo, da se ne da podkupiti.

Nato gre poročilo odseka za pregled poslovanja gl. odborni-kov na glasovanje ter je sprejeto z veliko večino.

Nato je odsek razpuščen.

Nato je razpuščen tudi odsek za prošnje in pritožbe.

Glede odseka za resolucije meni br. Olip, da se mu ne zdi umestno, da bi ga razpustili, kajti lahko ga še potrebujemo.

Odsek za resolucije še ostane.

Nastopi odsek za pravila.

Federacije SNPJ

Br. Smrekar predlaga, da bi se dovolilo v Pennsylvaniji angle-ško poslujočim društvom lastno federacijo.

Br. Medveshek meni, da bi ne bilo priporočljivo.

Br. Terčelj govori v smislu predloga br. Smrekarja ter meni, da bo na ta način mnogo manj nesoglasij med društvi kakor v na-sprotnem slučaju.

Del. Koneša govori v istem smislu ter meni, da bi ta določba razbila angleško poslujoče federacije, dočim bi po drugi strani teh društev ne mogli dobiti v slovensko poslujoče federacije.

Del. Špillar želi, da se ta točka prebela v gornjem smislu.

Br. Medveshek sporoči, da se je odsek zedinil za to spremem-bo pod pogojem, da o tem odloča gl. upravni odsek.

Del. dr. št. 39 govori o Zvezi čikaških društev ter želi, da kon-vencija napravi odločitev glede tega.

Odgovorjeno, da to lahko napravi gl. upravni odsek.

Priporočilo za pravila je nato sprejeto brez ugovora.

Sledi določba o mladinskem oddelku.

Sprejeto v smislu odsekovega priporočila brez ugovora.

Razprava k 46. členu pravil

2. točka (nova).

Predlagano in podpirano, da se sprejme kot čitana.

Del. št. 239 nasprotuje temu.

Del. Vidmar izjavi, da ima naročilo, da je absolutno potrebno nekaj napraviti in zato želi, da se ta dodatna točka sprejme.

Br. Cvetkovič meni, da bi ne bilo priporoč

Tone Seliškar:

NASEDLI BROD

Roman v treh delih

V podzemlje sta prilezla dva tovariša. Četrtri je ostal pri strelnici in gledal skozi lino. Otrčala sta si blato v kot tega črnega domovanja, prislomila blatne puške ob steno ter počenila k Justinu, ki je slonel na komolcu in kadil cigareto.

— Ne bo hudega! je dejal mlajši. En sam strel. Sneži, da se nikamor ne vidi.

— Ta molk se mi zdi sumljiv, je menil Justin. Ze dlje časa govore o ofenzivi. Morda bo kaj?

Starejši si je obrisal nos in zalučal nesnago po tleh. Sedel je na njegovo ležišče in se zamislil.

— Včasem sem ob takih dneh kral za božič, je dejal kakor v sanjah. Vsa vas me je klicala. Dobro sem znal, nobeno svinje se ni dolgo mučilo.

— Potem si tako rekoč vojne že vajen! se je zasmel Justin. Le-tu koljše Ruse!

— Ne brij norcev! Da, nič se mi ni tresla roka, najsi je bil prasec še tako velik in divji. Tu pa je vse drugače. Človek je pač človek, četudi je stokrat sovražnik.

— Saj to je tisto, je zastokal mlajši. Ko bi napodili pred nas tolpo divjih zveri, bi jih človek še kar z veseljem pokončeval, tako je pa, če prav premišliš, vse tole res grozna svinjarija; čisto navadno klanje, ki sem ga že do grla sit!

— Veš, je govoril starejši, še vedno zamaknjen, to so najlepši časi pri nas, Koliše... Fanta moja, furež, kaj je lepšega! Sediš za mizo, natočeno s krvavicami in kislju, ter vse to sproti zalivaš s sadjevcem. Zunaj je mraz, ti pa lepo sediš med domačimi in sosedi, ki si jih povabil.

— Saj! je dejal Justin, ves čemeran ob prijetnih spominih, tu pa ta prekleto komis in mrzla čorba, a včasem sploh nič, da bi se človek patronov nažrl, samo da bi bil sit.

— Pisal bi, je dahnil mlajši, a je vse mokro. Vso noč je curelo na moj nahrbtnik. Ze ves teden ji nisem pisal. Zaslonil si je lice in gledal v izhod. Ozračje je postalo svetlejše.

Zgoraj v jarku je bilo slišati topot naglih korakov in vodnik, dirjajoč mimo zemske gajbice, je bevalnil v duplino:

— Na red! Vsi k strelnicam!

Skočili so na noge kakor lačne, zaspane zveri, ki jih silijo v areno, pograbilili svoje puške in se spazili na svetlo.

Vreme se je mahoma spremenilo. Od zapadaja je prišel pihati mrzel veter, snežiti je prenehalo, veter je gnal le drobne, ledene snežinke posamič preko zakopov.

— Kaj bo, je vprašal moža pri strelnici, ki je nepremično ždel in opazoval planjavo pod vasjo.

— Prijetnega nič, je zagodrnjal vprašanec in se umaknil Justinu.

Pogledal je skozi strelnico. Spredej pred njim je napol porušena vas, spodaj ravan in potem zopet hrib. Tam so Rusi. Njihovi jarki se različno vidijo. Včasem streljajo na Ruse, ki nosijo menažo. Toda predaleč je, najbrže niso nikogar zadeli. Zjasniti se hoče. Oblaki se trgajo in prekopavajo drug v drugega, tišina visi nad pokrajino.

Zlezel je s stopnic in se ozrl naokoli. Vsi ti mokri ljudje, naslonjeni na mastne stene jarkov, so čakali novih povelj.

— Zbogom menaža! je dejal nekdo. Kadar se kaj pripravlja, imajo kuharji vedno izgovor. Prekleti prasci, vampasti!

— Seveda, lahko si jim nevoščljiv, pravi drugi, kako ne? Tudi jaz sem jim. Če drugega dobrega nimajo, vsaj našro se vsak dan!

Zasmajali so se mu. Justin je pogledal na uro.

— Točno dve! Prilegla bi se črna kava! je dejal žalostno in si zvijal novo cigareto.

V tem hipu se je zemlja sprožila v en sam silovit grom, ki je razkral pokrajino. Zrak se je zazibal od piskajočega brnenja, se zgoščal, potem pa je izbruhnilo. Iz srede vasi je bušil ogromen ognjen vodomet. Zidovje je zletelo po zraku, se sukljalo in padalo v velikih lokih na tla.

Vsa pokrajina je pobesnela. Granate so udarjale druga za drugo, zemlja se je sproti odpirala in zapirala.

Skozi pajčevino bodeče žice, ki je bila prepletena pred jarki, se je videlo natančno v vse udarke. Bilo je, kakor da hočejo Rusi spraviti to zidovje za vsako ceno s poti, toda odmevi in zamolke razstrelbe onkraj poljane so pričali, da obstreljujejo tudi desno krilo.

Cerkev se je zrušila vase. V jarke je lezel oster duh po ekrazitu, planjava spodaj se je zagrnila z valujočimi sivkastimi preprogami, iz katerih je neprestano bruhalo v zrak sto in sto bobnečih vrelov.

Kakor bi se na mah vsa ta mirna pokrajina, iz katere eksplozivno bruhaajo geiziri, spremenila v vulkansko ozemlje!

Granata je vsekala zadaj za vasjo. Črn oblak prsti je zakril pogled. Justin in vsi drugi so se sklonili in dež prsti se jim je vsul po hrbtih.

— To velja nam! je dejal nekdo zamolklo.

Da, to je veljalo vsem! Naslednja se je zarila nekaj metrov pred jarkom! Oplazila jih je toča blata in količ z bodečo žico je priletel mednje.

— Preklete svinje!

Od daleč so zalaje strojnice in posamezni strelci pešakov so se čuli.

Justin je čepel s puško med koleni pred zaklonom. Imel je rosnó čelo. Gledal je po svojih tovariših, ki so bili bleli in prepadeni.

Roka mu je trepetala, ko si je zvijal cigareto.

Bobnenje se mu je zarilo v ušesa in ga tiščalo na možgane. Čepel je pred zaklonom kakor pes, ki mu je ukazano sedeti na dežju, pa bi se tako rad skril pod streho! Buljil je v konice svojih razdrapanih čevljev in opazil, da z levo novo neprestano giblje. Skušal jo je umiriti. Za trenutek je vrgel misel na Ano in otroka, potem pa ga je stena, ki se je od ognjenega udarca stresla, zopet vrgla nazaj v resnico. Krepko je stisnil puško.

Tedaj je pridrljav vodnik in kriknil:

— Hudiči, v zaklone!

Popadali so v kotanjo, kakor bi se pogreznili v zemljo.

— Železniki! je kriknil v luknjo, izmena straže!

Justin je skočil v jarek in z upognjenim hrbtom sledil vodniku, ki je hitel pred njim. Tam, kjer se je zavijugal jarek na desno po hribu navzdol, je ležal nekdo na tleh. Izpod oči mu je curela kri. Desno oko mu je iztrgano viselo preko nosu. Skočil je čez mrliča.

V zraku je šumelo, kakor bi se vihra podila čez jarke. Zgoraj ob strelnici je čepela straža. Vodnik ga je potegnil za ramo in mu mahnil z roko.

Justin je stopil na njegovo mesto.

— Pazi, je dejal vodnik. Ne tišči glave ven!

(Dalje prihodnjik.)

Egon Ervin Kisch:

Moj poslednji dan v Nemčiji

Svetovni nemški pisatelj, takozvani "drveči reporter", katerega knjige so nemški "kulturtregerji", nacionalni socialisti tudi zaigali v zanimivi herostratski berlinski grmad, je napisal markantno sliko nemške civilizacije in kulture.

Prevedel sem jo za "Delavca", da čitatelji vidijo in spoznajo junastvo, trpljenje in odlično vztrajnost in zavednost svojih sodrugov v fašističnem ognju. In — da ni vseh dni konec.

Iv. Vuk.

Teror privilegirane stranke je v noči pred volitvami in po volitvah že besnel z vso bestialnostjo. Vedno bolj se nam je bližal oglušajoči zvok bobnov, glas trobent in streljanje razposajenih mlečnozobih "nacionalnih" "preporoditeljev." Na dvorišču je divje zalajal policijski pes, na hodnikih zaporov je neprestano zvonilo in se slišalo vpitje čuvarjev. Na spanje ni bilo misliti. Saj sploh ves čas, dokler smo bili v zaporu, nismo mogli zapreti oči.

10. marca, ob času sprehoda, je bil Leman Rusblit Oto poklican v pisarno. Ko sem se vrnil v celico, mi je sosed s trkanjem dal znak, naj se pokažem pri oknu.

"Leman Rusblit je izpuščen. Poslal mi je svoje stvari."

Ta je bil od nas prvi, ki je bil izpuščen. Samo nekaj jih je od-

šlo v bolnico. Med njimi Kurt Kleber, proletarski pesnik. Pol ure nato smo zvedeli, da je bil tudi izpuščen Apfel. Nadaljnje pol ure me je poklical čuvar:

"Pojdite v pisarno."

Šel sem mimo prostorov, kjer so se zbirali paketi za jetnike. Mnoge ženske, ki so bile tam, so me obkolile:

"Ali je moj mož živ?"

"Kaj dela J.?"

"Ali je zdrav A.?"

"Pozdravite Z-a!"

Odgovarjal sem kakor najbolj naglo. Da bi obstal, mi niso pustili. Moj uniformirani spremljevalec je skrbno pazil na me, drugi tam pri vhodu me je gledal.

"Vrnili se boste na policijsko ravnateljstvo," mi je rekel uradnik. "Ker niste naš državljan, se vas bo odstranilo iz Nemčije. Vzemite svoje stvari in idete s tema dvema gospodoma."

"Če boste poskušali zbežati," mi je rekel eden od spremljevalcev, "vas takoj ubijemo."

Na dvorišču me čaka policijski voz. Vozimo se preko Spandana. Gledam nacionalno-socialistični Berlin. V stare kajzerske uniforme oblečeni častniki korakajo na čelu nacionalističnih šurm-bataljonov. Skupina študentov maha s palicami. Otroci so oblečeni v uniforme... Začuden gledam skozi okno policijskega voza.

"Kaj ne poznate Berlina?" me vpraša eden od gospodov spremljevalcev.

"Bil sem delj časa odsoten," sem odgovoril. "Na Kitajskem."

"No, kako pa je na Kitajskem?"

"Tudi tam ni kdove kako lepo in dobro."

"Kaj pomeni to, da tudi tam ni dobro? Tu, v Nemčiji je zelo lepo. Vsakdo je srečen, da so naposled Zidovi in marksizem razsekani na cimpercemper..." je rekel z naslodo in izzivajoče drugi spremljevalec.

Vidim, da sta ta dva hitro zapopadala svojo zadačo. Znata že vse štiri besede, iz katerih je sestavljen program nacionalnih socialistov.

Pridemo na dvorišče policijske direkcije. Kakor roj čebel so nas obkolili novoooblečeni policaji, nacionalisti. Gibljejo se, kakor da so doma v svojem rodnem stanovanju. Zopet me denejo v zapor, zopet prebrakajo žepa. "Nato so me vtaknili v skupno celico, polno jetnikov. Kakor za šalo sem hotel vprašati, kdo je starešina, da se mu javim, a so mi besede zastale v grlu... Ti ljudje so bili delavci. Bili so v strašnem položaju, ranjeni, pohabjeni, le za silo obvezani..."

Se le, ko sem položil suknjo na deske ter si tako zagotovil mesto v tej skupni celici, so se vsi strnili okrog mene; bilo je 50 do 60 delavcev in vsi so govorili naenkrat in kazali svoje strašne rane in mi sporočali preživele strahote.

Vsi so govorili naenkrat, od-

rivali drug drugega, a opisi grozovitosti so se kupili.

Pet, šest dni so bili skupaj, izpostavljeni najnevarnejšemu zasramovanju. A sedaj je prišel med nje njihov sodrug, ki ga zadnje dni ni bilo med njimi. Pred njim so hoteli izliti svoje srce, pri njem so se hoteli pritožiti in pokazati rezultate zverstva svojih mučiteljev. Skupina se je zato zbrala okrog mene, in so padale obtožbe in očigledni dokazi, da se mi je temnilo pred očmi.

Vsi so bili napadeni od nacionalnih socialistov v svojih privatnih stanovanjih, pred prestrašeno družino. Vse stvari so jim bile razbite in knjige raztrgane. Niso jim dovolili, da bi se lahko popolnoma oblekli — nekateri niso imeli niti čevljev — odvedli so jih kar tako v taborišče nacionalistično-socialističnih šurm-bataljonov, najprej v Frizen-vodjašnico, nato pa v neko tovarno, spremljeno v taborišče na Friedrichstrasse.

"Iznali bomo iz vas marksizem."

Pet dni in pet noči niso ničesar drugega delali nego na zverski način izganjali marksizem iz zavesti ujetih delavcev.

Ta povampirjena kasarniška straža je kazala svojo premoč posebno v tem, da so silili ujeti delavce eksercirati na dvorišču, da so morali na povelje leči v prah in blato in potem zopet vstati, zopet leči, zopet vstati, namreč tisti znameniti drill: "Nieder, Auf, Nieder, Auf..." Ako je kateri obnemogel, je sledilo bodrenje s palico in korobačem. Leči in vstajati so morali, dokler se niso onesvestili in obležali negibni tudi pod udarci korobača.

Vsak dan so jih razvrstili in so morali po cele ure z dvignjeno roko v fašistični pozdrav v zboru ponavljati: "Naš dragi državni kancelar, Adolf Hitler, živel, živel, živel!"

Ponatis iz Delavca.

DVE MATERI

(Resnična vojna zgodba)

V nekem izmed onih krasnih gradov v srednji Franciji je bilo med nemško-francosko vojno v letih 1870-71 nastanjenih več ranjenih nemških častnikov in vojakov.

Castitljiva gospodarica gradu, odvovala dama iz starega francoskega plemstva, je skrbela za svoje goste in jih najljubezniveje negovala ne samo s pomočjo svoje služinčadi, ampak se je hodila o stanju bolnikov neprestano prepricavati tudi osebno, kako pri tem svojo pravo plemenitost. Da, sama jim je nudila celo hrano in pijačo; one, ki so bili zmožni francoskega jezika, je tolažila s pomirjevalnimi besedami, ostale pa s prijaznimi pogledi in migljaji. Poleg tega se je kakor prava samaritanka tudi sama bavila a preurejanjem in predevanjem bolniških postelj.

Ranjenci so jo častili kakor svojo drugo mater. Marsikatera topla molitev za blagor te tako redke človekoljubkinje se je dvignila proti nebu.

Ko je gospa nekega dne previjala mlademu častniku, ki je ležal v posebni sobi, ovoj na ranjeni roki, jo je vprašal vidno ganjen:

"Recite mi, prosim, milostji-

va gospa, zakaj ste obdali ravno sovražnike svoje domovine s tolikano dobrotljivostjo?"

Bolestno je odvrnila grofica: "Moj sin je francoski častnik. Ze v početku vojne je bil lahko ranjen in je prišel v ujetništvo. Tedaj se ga je usmilila neka nemška mati. Stregla je nad vse požrtvovalno ranjencu, vzela ga je celo pod lastno streho, in sicer ne samo za kakšno krajšo dobo, nego za vse trajanje njegovega ujetništva. Z najnežnejšim negovanjem, in z najpazljivostjo postopanjem je znala lajšati njegovo težko usodo. Jaz ravnam samo po vzgledu te plemenite nemške žene."

Ob teh besedah so se posvetile solze v oči dame. Častnik je molčal; mislil je na svojo domovino in na svojo zvesto mater, za katero je dobil tu v tujini negričakovano nadomestilo. Tedaj je vstopil služabnik in izročil gospej pismo.

Bežno se je ozrla gospa na naslov in je urno odtrgala pečat. "Kako lepo", je zaklicala veselo razburjena, "dobrotnica mojega sina je izpolnila svojo obljubo in mi poslala svojo sliko."

Komaj se je častnik malo ozrl na fotografijo, pa je že zaihtel z besedami: "To je vendar moja mati! Moja mati!"

"Vaša mati?" je ponovila s tresočim se glasom grofica. Potem pa je padla na kolena in zaklicala: "O Bog, zaupal si mi sina moje dobrotnice, — zahvaljujem se ti iz globine duše."

Vendar nobena od teh dveh plemenitih žena in mater ni vprašala prej, da li je ranjenec sovražnik ali prijatelj? To je prava samaritanska ljubezen.

—st—

Samomor

V sredo 29. marca se je ustrelil v Trstu 45 letni Ivan Klun, lastnik garaže in prejšnji zastopnik Forda. Vzrok: gospodarska depresija. Samomori so sploh zelo pogosti. Na pomolu San Carla si je 30. marca nekdo za hrbtom stražnika prerezal vrat ter se pognal v morje.

TISKARNA S.N.P.

SPREJEMA VSA

v tiskarsko obrt spadajoča

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškim, češkem, nemškem, angleškem jeziku in v drugih jezikih.

VOĐSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLAN S. N. P. J., DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne. Cene zmerno, enotako dela prve vrste.

Pišite po informacije na naslov:

S.N.P.J. PRINTER

2657-59 So. Lawndale Avenue
Telefon Rockwell 694
Chicago, Ill.

Tam se dobe na folje tudi vsa potrebna po-

Taborišče za brezposelna dekleta v New Yorku. Nahaja se v hribih ob reki Hudson. pošljejo 300 brezposelnih deklet iz newyorškega mesta pod direkcijo žene predsednika in delavske tajnice Frances Perkinsove.

V JUGOSLAVIJO

Na Hitrem Ekspresu

PARIS

1. JULIJA—11. AVG.

9. SEPTEMBRA

CHAMPLAIN

24. JUNIJA—15. JULI

ILE DE FRANCE

6. JULIJA—28. JULI

Znižane cene v vse kraje v Evropi

Za pojasnila in potne liste vseevropskega pooblaščenca

French

306 N. MICHIGAN AVE.,
123 S. Third St., Minneapolis

POJASNILO

Vsled depresije in krize, ki je zadela članstvo oziroma naročnike lista Prosveta, je da pojasnimo tajnikom stopnikom Prosvete, vzamejo od naročnika Prosveta naročnino iz pol leta in kjer ni drugo, samo za četrt leta. Vse se dobiti da, ker razumimo vajo to. List Prosveta prizadet v ti krizi in namo na tajnike in na da skušajo kjerkoli hraniti naročnike na Apeliramo tudi na naročnike, da naj bi se poravnajo svojo naročnino in mogoče plačati celotno letno naročnino da se ohrani list še nekaj dnevnik.

Philip Godina, tajnik

SLOVENSKA NARODNA PORNA JEDNOTA

izdaja svoje publikacije, posebno list Prosveta in ter potrebne agitacijske družetv in članstva in gando svojih idej. Ne za propagando pornih organizacij, organizacija ima običajno glasilo. Torej agitacijske in naznanila drugih organizacij in njih del se ne pošiljajo listu Prosveta.